

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและของนักศึกษา วิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจำแนกตามรายด้าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวนทั้งสิ้น 350 คน โดยจำแนกดังนี้ ครูสอนวิทยาลัยครูคังไซ จำนวน 90 คน และนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ จำนวน 260 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซที่มีต่อคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน จำนวน 39 ข้อ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ ลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ โดยเรียงจาก มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ได้ค่าอำนาจจำแนกรายข้ออยู่ระหว่าง .23 - .92 และได้ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .91 ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลคือคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริง และที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและของนักศึกษา วิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยจำแนกตามรายด้าน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที ($t - test$)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. คุณลักษณะที่เป็นจริงของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกได้ คือ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู มีกิจวัตรเหมาะสมกับความเป็นครูและมีจิต

มุ่งมั่นในการพัฒนาสังคม 2) ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสมสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามากใน 3 อันดับท้ายได้ คือ 1) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน ชุมชนขอคำปรึกษาขอความร่วมมือ ปฏิบัติงาน โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวมเป็นที่ตั้งและเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน 2) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีข้อมูลประกอบ การแก้ปัญหาทุกครั้ง พัฒนางาน โดยใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอและจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ 3) ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถตรวจวัดความต้องการของผู้เรียนแต่ละคนและสามารถแก้ปัญหาความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

2. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูวิทยาลัยครูคงใจ

แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกได้ คือ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู มีกิริยาจาเหมาะสมควรกับความเป็นครูและพัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ 2) ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนและความสามารถในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน รับฟัง ยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานและให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในยามทุกข์ร้อน

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามากใน 3 อันดับท้ายได้ คือ 1) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน ชุมชนขอคำปรึกษาขอความร่วมมือ ร่วมกับเพื่อนครูในการวางแผนและแบ่งงานกันทำและยกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานในสิ่งที่ควร 2) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล พัฒนางาน โดยใช้นวัตกรรมใหม่อยู่เสมอ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นในการรวบรวมข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับวิชาชีพครู และจัดกิจกรรมทางวิชาการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านอารมณ์ 3) ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีทักษะในการรวบรวมข้อมูล โดยการสังเกตการณ์จัด

กิจกรรม การเรียนการสอนของเพื่อนครู สามารถชี้แนะผู้เรียนให้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจวัดความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน

3. คุณลักษณะที่เป็นจริงของครูมืออาชีพ ในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกได้ คือ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู มีกิริยาจาเหมาะสมควรกับความเป็นครูและมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคม 2) ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอนและความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน 3) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ร่วมกันกับเพื่อนครูในการวางแผนและแบ่งงานกันทำ และมีความพึงพอใจช่วยเหลือให้ผลงานของส่วนรวมบรรลุเป้าหมาย

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามากใน 3 อันดับท้ายได้ คือ 1) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ร่วมกันกับเพื่อนครูในการวางแผนและแบ่งงานกันทำ และ มีความพึงพอใจ ช่วยเหลือให้ผลงานของส่วนรวมบรรลุเป้าหมาย 2) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู มีกิริยาจาเหมาะสมควรกับความเป็นครู และมีจิตมุ่งมั่นในการพัฒนาสังคม 3) ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ความสามารถในการออกแบบกระบวนการเรียนการสอน และความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน

4. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยใน 3 อันดับแรกได้คือ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล มีการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู มีกิริยาจาเหมาะสมควรกับความเป็นครูและพัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ 2) ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็มศักยภาพ ความสามารถในการพัฒนาแผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียนและความสามารถในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน 3) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และให้ความช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในยามทุกข์ร้อน

โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากน้อยไปหามากใน 3 อันดับท้ายได้ คือ 1) ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน ชุมชนขอคำปรึกษาขอความร่วมมือ ขกย่องชมเชยเพื่อนร่วมงานในสิ่งที่ควร ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ 2) ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล พัฒนางานโดยใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ และเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการอยู่เสมอ มีการเผยแพร่ความรู้ทางวิชาการ 3) ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ความสามารถในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล สามารถตรวจวัดความต้องการของผู้เรียนแต่ละคน และสามารถชี้นำผู้เรียนให้เก็บรวบรวมข้อมูลอย่างเป็นระบบ

5. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูวิทยาลัยครูกิ่งไผ่ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่าครูได้มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ โดยรวบรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของนักศึกษา วิทยาลัยครูกิ่งไผ่ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว พบว่า นักศึกษาได้ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ โดยรวบรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูกิ่งไผ่ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการศึกษาค้นคว้าว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูกิ่งไผ่ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่ามีการประกาศใช้กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติลาว ปี ค.ศ. 2007 ที่เน้นหลักการให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของการกระจายอำนาจในการจัดการศึกษา รวมทั้งการพัฒนาองค์กรชุมชนให้มีความเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้และสามารถจัดการศึกษาในชุมชนได้ ดังนั้นความต้องการของครูมืออาชีพจึงอยู่ในระดับมาก ซึ่งครูมืออาชีพต้องมีความรู้เกี่ยวกับงานที่ตนปฏิบัติและต้องปรับตัวเข้ากับบุคคลทั่วไป ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพและสถาบันสังคมอื่น ได้ดี รวมทั้งต้องมีไมตรีจิตต่อผู้ร่วมงาน เป็นผู้ประสานความสัมพันธ์

กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการเข้าร่วมกิจกรรมในชุมชนเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของโรงเรียน
ในการบริหารงานของสถานศึกษาปัจจุบัน

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ
ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตย
ประชาชนลาว เป็นรายด้าน เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมาก ไปหาน้อย ได้ดังนี้ ด้านความเป็น
กัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้
ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

1.1 ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครู และชุมชน ที่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้
เพราะว่า คุณลักษณะด้านนี้เป็นด้านที่ครูมืออาชีพจะต้องสร้างให้เกิดขึ้นในตัวเอง เนื่องจาก
ภาระหน้าที่หลักสำคัญของครูมืออาชีพ คือ จะต้องอยู่ใกล้ชิด ให้ความรัก ความเมตตาต่อเพื่อนครู
และเด็กนักเรียน เพื่อให้เด็กเหล่านั้นรู้สึกที่โรงเรียนเป็นบ้านที่สอง เกิดความรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัย
เมื่ออยู่ในโรงเรียน ดังนั้น ความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับเด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนจะช่วยให้
การจัดการศึกษาในโรงเรียนเกิดผลดี ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครู (กรมจัดตั้งและพนักงาน,
หน้า 25 – 26) มาตรฐานด้านการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของครู ดังนี้

1. ครูต้องรักและเมตตาศิษย์ โดยให้ความเอาใจใส่ช่วยเหลือส่งเสริมกำลังใจในการศึกษา
เล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
2. ครูต้องอบรมสั่งสอนฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ดีงามให้เกิดแก่ศิษย์
อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
3. ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจาและจิตใจ
4. ครูต้องไม่กระทำความผิดเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และ
สังคมของศิษย์
5. ครูต้องไม่แสวงหาประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตน
ตามปกติและไม่ใช้ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตน โดยมีขอบ
6. ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพ ด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทัน
ต่อการพัฒนาวิชาการ เศรษฐกิจ สังคมและการเมืองอยู่เสมอ
7. ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
8. ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์
9. ครูพึงประพฤติปฏิบัติตนเป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนาภูมิปัญญาและวัฒนธรรม
เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อ มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน อยู่ในระดับมากเป็น
อันดับแรก รองลงมาคือ รับฟังและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และให้ความช่วยเหลือ

เพื่อนร่วมงานในยามทุกข์ร้อน ทั้งนี้เพราะว่าครูวิทยาลัยครูกิ่งใจ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ตระหนักถึงความสำคัญในการมีความจริงใจ ยกย่อง ชมเชย รับฟังความคิดเห็น ยอมรับในความรู้ ความสามารถ ให้ความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ ดังนั้น ครูต้องมีความจริงใจเพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีกับบุคคลทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับ สักคีระพี อยู่ดี (2543, หน้า 55 – 63) ที่กล่าวว่า ครูมีอาชีพต้องให้ความช่วยเหลือแก่เพื่อนครูและชุมชนด้วยความเต็มใจ สามารถวางแผนจัดการเวลาในการช่วยเหลือในทุกด้าน แก่เพื่อนครูและชุมชนได้อย่างเหมาะสม และด้วยความเต็มใจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา และร่วมรับผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำนั้น

1.2 ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าครูมีอาชีพที่พึงประสงค์นั้นจะต้องเป็นแบบพิมพ์ที่ดีของศิษย์และบุคคลทั่วไป เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพด้านการแต่งกาย กิริยามารยาทเหมาะสมกับความเป็นครู รักการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้เท่าทันเหตุการณ์ เผยแพร่แลกเปลี่ยนความรู้กับเพื่อนครู ออกแบบกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม จัดกิจกรรมทางวิชาการที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา มีทักษะในการรวบรวมข้อมูลข่าวสาร ใช้ข้อมูลในการแก้ปัญหาพัฒนาตนเอง พัฒนางานและพัฒนาสังคม อยู่เสมอ สอดคล้องกับ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524, หน้า 155 - 160) พบว่า ครูต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก เพราะเด็กมีความ โน้มเอียงที่จะประพฤติและปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่อยู่ใกล้ตัว โดยเฉพาะครู และสอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพครูเป็นต้น คือ ในด้านลักษณะท่าทาง ความขยันหมั่นเพียร ความประหยัด ความเป็นมิตร และที่สำคัญคือความรักเด็กและรักสังคม ครูต้องให้ความร่วมมือกับชุมชนและสิ่งแวดล้อม ทั้งทางตรงและทางอ้อม ครูต้องมีความรู้ ความสามารถ ในเรื่องหลักสูตร การสอน ครูต้องรู้เรื่องพัฒนาการของผู้เรียนและลักษณะการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้องมีส่วนรับผิดชอบช่วยเหลือ โรงเรียน โดยการจัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดทั้งการช่วยดูแลรักษา โรงเรียน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูจะต้องเป็นผู้มีบุคลิกภาพด้านการแต่งกายเหมาะสมกับความเป็นครู อยู่ในระดับมากเป็นอันดับแรก รองลงมา มีกิริยาวาจาเหมาะสมกับความเป็นครูและพัฒนาตนเองให้ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งนี้เพราะว่า ครูต้องเป็นแม่แบบในการอนุรักษ์วัฒนธรรมลาว ในด้านการแต่งกาย ครูต้องแต่งกายให้สุภาพเรียบร้อยเหมาะสมกับกาลเทศะและด้านกิริยามารยาทต้องพูดจาไพเราะอ่อนหวาน ไม่พูดจาหยาบคาย มีมารยาทที่เรียบร้อย อ่อนน้อม เป็นที่ยกย่องเชิดชู และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ พร้อมทั้งถ่ายทอดวัฒนธรรมลาวให้กับศิษย์ด้วย การกราบ การไหว้ การยืน การเดิน การแสดงความเคารพ การพูดใน โอกาสต่าง ๆ และใน โลกปัจจุบันครูต้องเป็นผู้รักการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาตนเอง พัฒนาการสอน ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี ซึ่งครูต้องทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก

เพราะเด็กมีความ โน้มเอียงที่จะประพฤติกและปฏิบัติตนตามแบบอย่างที่อยู่ใกล้ตัวคือตามแบบครู และยังคงคล้อยกับ ถวัลย์ มาศจรัส (2536, หน้า 26) พบว่าลักษณะของครูที่ดีนั้นควรมีความเที่ยงธรรม ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อหน้าที่ ตรงเวลา มีความสามารถในการอธิบาย สอนให้เด็กรู้จักคิดและแก้ปัญหาด้วยตนเอง มีความรู้ แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ รู้จักสิทธิหน้าที่ของตนเอง รู้จักเหตุผล ยึดมั่นในสถาบันชาติ มีความศรัทธาอาชีพครู มีระเบียบวินัย มีความสุภาพอ่อนโยน อุดหนุน ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคทั้งปวง สุขุมรอบคอบ ขยันขันแข็ง รู้จักควบคุมอารมณ์ กล้าแสดงความคิดเห็น และการกระทำในสิ่งที่มีเหตุผล เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ในด้านคุณธรรม จริยธรรม และต้องมีความดีในด้านต่าง ๆ เป็นคนที่เสียสละ

1.3 ด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะว่าในการจัดการเรียนการสอนตามแนวทางกรปฏิรูปการศึกษาแห่งชาติลาวในปัจจุบัน เน้นให้ครูสามารถพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์อย่างครบถ้วน ดำเนินการสอน การเรียนอย่างมีระบบเป็นขั้นตอน มีการวางแผนการสอนที่นำข้อมูลทั้งหลักสูตรแกนกลางผนวก กับความต้องการของนักเรียนและท้องถิ่น มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ ให้นักเรียน ได้ฝึกคิด ปฏิบัติจริง แสวงหาความรู้และเรียนรู้ร่วมกัน ครูจัดการเรียน การสอนให้เชื่อมโยงกับสภาพชุมชนและสิ่งแวดล้อม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ จัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศให้นักเรียนเกิดความสุข ความสำเร็จ และได้พัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ ใช้สื่อการเรียนการสอนที่หลากหลายและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม การจัดประสบการณ์ การจัดการเรียนรู้และกิจกรรมที่หลากหลายตามความต้องการ ของผู้เรียน ครูต้องเปลี่ยนแปลงกรอบความคิดของตนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ จัดบรรยากาศสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีโอกาสฝึกปฏิบัติ ฝึกความสามารถทาง ปัญญา ให้เหตุผล ในกระบวนการที่ผู้เรียนต้องสร้างความรู้ด้วยตนเอง และสัมพันธ์กับสิ่งที่เรียนรู้ ใหม่ให้เข้ากับ โครงสร้างสติปัญญาที่มีอยู่ การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเมื่อทำกิจกรรม และสร้างสิ่ง ที่มีความหมายสำหรับตนเอง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ความสามารถในการจัดกิจกรรมที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิด การพัฒนาเต็มศักยภาพอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับแรกรองลงมาคือ ความสามารถในการพัฒนา แผนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน และความสามารถในการพัฒนาสื่อการเรียน การสอน ทั้งนี้เพราะว่าแผนยุทธศาสตร์การศึกษาของลาวแต่ปัจจุบันถึงปี ค.ศ. 2015 ถือว่าผู้เรียน มีความสำคัญมากที่สุด ครูจะต้องจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ ความถนัด โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา จัดกิจกรรม

ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ และสอดคล้องกับ ทิศนา แขมมณี (2543, หน้า 23 – 25) กล่าวว่า พฤติกรรมของครูมีอิทธิพลในการจัดการเรียนการสอนที่ชี้ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง พิจารณาได้จาก การเตรียมการสอน ศึกษา วิเคราะห์เรื่องที่จะสอน ให้เข้าใจ หาแหล่งความรู้ที่หลากหลาย กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน วิเคราะห์เนื้อหาและความคิดรวบยอด ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ออกแบบผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง กำหนดวิธีการประเมินผล จัดเตรียมสื่อวัสดุ การเรียนการสอน หนังสือ หรือข้อมูลต่าง ๆ ที่จำเป็นสำหรับผู้เรียน สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดี กระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรมและสถานการณ์ที่เป็นจริง ดูแลให้ผู้เรียนจัดกิจกรรมต่าง ๆ แก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น อำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียนในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้อย่างเต็มที่ สังเกต บันทึกพฤติกรรม และกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน เหตุการณ์ที่จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนที่จะเกิดขึ้น ให้คำแนะนำและข้อมูลต่าง ๆ แก่ผู้เรียนตามความจำเป็น บันทึกปัญหาและข้อขัดข้องต่าง ๆ เพื่อปรับปรุงกิจกรรมของผู้เรียนได้เรียนตามที่กำหนดไว้ในแผนการสอน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. การเปรียบเทียบ คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ผลการเปรียบเทียบพบว่า โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ก็เพราะว่า ความคาดหวังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีอยู่ในระดับมากที่สุด แต่ภาคปฏิบัติจริงของครูในปัจจุบันยังไม่มากเท่าที่ควร ซึ่งมีสาเหตุมาจากหลายปัญหา เช่น

1. กระบวนการพัฒนาการศึกษาของวิทยาลัยครูคังไซ ริเริ่มตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1998 พื้นฐานวัตถุ โครงร่างยังไม่พอเพียงกับความต้องการ เช่น อาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องทดลอง ห้องผลิตสื่อการสอน หอพักครู หอพักนักเรียน ถนนและสถานที่เล่นกีฬาต่าง ๆ
2. วิทยาลัยครูคังไซ ไม่มีอุปกรณ์ที่รับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่พอเพียง เช่น สื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนตำราสอน อุปกรณ์รับใช้การทดลองและอื่น ๆ
3. ครูที่สอนอยู่ในวิทยาลัยครูคังไซร้อยละ 80 เป็นครูใหม่ ไม่มีประสบการณ์ที่หลากหลาย ไม่มีความรู้ที่ลึกซึ้ง ในการทำตัวเป็นต้นแบบให้แก่ักศึกษา

ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับ สมมติฐานที่ตั้งไว้

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่าคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ ในทัศนะของครูและนักศึกษาวิทยาลัยครูคังไซ แขวงเชียงขวาง ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชนอยู่ใน อันดับแรก รองลงมาคือ ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคลและด้านศักยภาพ ในการจัดการเรียนรู้ที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญซึ่งผู้ทำการ วิจัยจะเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้ ดังนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1. ด้านความเป็นกัลยาณมิตรกับเพื่อนครูและชุมชน

ครูควรเต็มใจช่วยเหลือเพื่อนครูและชุมชน มีความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน ยกย่องชมเชย เพื่อนร่วมงานในสิ่งที่ควร ให้ความร่วมมือในกิจกรรมของเพื่อนร่วมงานด้วยความเต็มใจ ให้เพื่อนร่วมงานทราบในเรื่องที่ต้องรับผิดชอบ ฟังและยอมรับความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน ให้ความเห็น ช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานในยามทุกข์ร้อน รับรู้ความสามารถของเพื่อนร่วมงาน เข้าร่วมวางแผนและ แบ่งงานกันทำปฏิบัติงาน โดยยึดถือประโยชน์ของส่วนรวม มีความพึงพอใจที่ผลงานของส่วนรวม บรรลุเป้าหมาย ยอมรับความรู้ ความสามารถของบุคคลในชุมชน การสร้างมนุษยสัมพันธ์ และการแสวงหาความร่วมมือจากชุมชนด้วยวิธีการต่าง ๆ

2. ด้านคุณสมบัติส่วนบุคคล

ครูควรประพฤติและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี รักและเมตตาศิษย์ รักและศรัทธา ในวิชาชีพครูมีบุคลิกภาพ และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี อบรมสั่งสอน ฝึกฝนสร้างเสริมความรู้ ทักษะ ค่านิยมและนิสัยที่ถูกต้องดีงามแก่ศิษย์ มีความคิดอย่างมีวิจารณญาณและคิดสร้างสรรค์ มีความสามารถในการให้คำปรึกษา ในการเรียนและชีวิต มีทักษะในการค้นคว้าแสวงหาข้อมูล ข่าวสารให้ทันกับเหตุการณ์

3. ด้านศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ครูควรมีความสามารถในการจัดกิจกรรม ที่พัฒนาผู้เรียนให้เกิดการพัฒนาเต็ม ตามศักยภาพ แก้ไขข้อบกพร่องของผู้เรียน สามารถพัฒนาแผนการสอนที่ออกแบบการจัด กระบวนการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน สามารถพัฒนาและออกแบบสื่อ

การเรียนการสอน รวมทั้งการจัดและเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนเกิดผลถาวร มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนรู้แหล่งสืบค้นของข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลผลการสอนอย่างเป็นระบบ สามารถแสดงปัญหาความต้องการของนักเรียนแต่ละคนและวิธีการที่เหมาะสม เพื่อนำมาใช้แก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องของผู้เรียน ตลอดจนพัฒนาความสามารถของผู้เรียน ให้สูงเต็มขีดความสามารถของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1. ควรมีศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมตัวแทนของชุมชน เช่น โรงเรียนสามัคคีศึกษาแห่งต่าง ๆ ของแขวงเชียงขวาง หรือสถาบันสร้างครูแห่งต่าง ๆ ของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมโดยใช้กระบวนการสัมภาษณ์เชิงลึกเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่กว้างขวางและลึกซึ้งยิ่งขึ้น
3. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่เป็นจริงของครูมืออาชีพในทัศนะของครู นักเรียนนักศึกษา ผู้นำขององค์กรและตัวแทนองค์กรของชุมชน
4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูมืออาชีพในทัศนะของครู นักเรียนนักศึกษา ผู้นำขององค์กรและตัวแทนองค์กรของชุมชน